

Summæ Theologicæ Scholasticæ Et Moralis

In Quatuor Partes Distributæ

In qua de Incarnatione Verbi & Mysteriis vitæ Christi, nec non de Sacramentis in genere & singulis in specie succinctè & dilucidè tractatur

Herincx, Wilhelm

Antverpiæ, 1675

Qu. VI. Quænam in particulari Verbum assumpserit, & quo ordine.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72963](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72963)

hætionis. Qui verò mallet appellare accidens (quod videntur *Scotiste* passim facere) dicere posset ipsum verè inherere subjecto, ex quo utique & unione tamquam partibus non exurgeret unum per se. Unde nec in constitutione totius, quod exurgit ex ipsis quæ uniantur, includitur unio tamquam constituens vel componens, sed ut id quo tamquam compositio. Quare quæstionis hujus resolutio videtur arbitraria.

49.
Opinio statuens unionem hypostaticam in qualitate errat in Philosophia.

Quod attinet Opinionem *Gabrieli* adscriptam, quòd scilicet unio sit qualitas, solum habet inconueniens in Philosophia, quæ statuit rationem qualitatis in forma absoluta substantiæ datâ ad illam ornandam & perficiendam, adeoque ipsamet indigens unione speciali, quæ ipsam substantiæ necitat. Quòd si tamen qualitas posset esse formaliter nexus seu unio, nullum inconueniens foret, in qualitate quoque statuere Unionem hypostaticam, extra periculum aut apparentiam Nestorianismi. Nam *Nestorius* negabat nexum substantialem, ex quo unitas personæ exurgeret, non sollicitus de conditione ipsius nexûs, an scilicet sit substantia, qualitas, vel relatio, sed de modo quo necitat, an scilicet extrema necitat in unitatem personæ substantialis, an non.

50.
Unio hypostatica est quodam sensu maxima,

Dico VI. Unio hypostatica quodam sensu est maxima, quodam non. Prima pars est communis Doctõrum, & *Bernard. l. 5. de Consid. c. 8.* Probat: quia in primis est maxima ex parte extremorum; quorum unum est infinitum, alterum substantia in se perfecta, & per ipsam unionem assumptum in unitatem divinæ personæ. Deinde quia est arctissima, nullâ vi naturali aut actione, ne quidem dum solvitur unio corporis & animæ (ut pavit in triduo mortis) dissolvenda. Tertio est maxima, quia ob inproportionem & distantiam extremorum potest difficilius poni & intelligi, quàm ceteræ. Denique est maxima in ratione doni, in qua excedit etiam visionem beatificam, ut contra *Durandum* tradit *Scotus l. d. 49. q. 2. n. 10.* & alii communiter: quia est utrobique donum in se sit maximum; modus tamen communicandi (unde plurimum crescit perfectio doni) in Incarnatione est substantialis, & adeò intimus, ut creatura eleuetur ad esse personale divinum, vocetur Deus, & adoretur patriâ; in visione autem beatifica Deus tantum communicatur objectivè & accidentaliter mediante actu vitali. In Eucharistia Christus communicatur tantum secundum præsentialitatem, & effectus accidentales, seu gratias sacramentales.

Maximè gratuitis, non respectu Christi, sed respectu humanitatis.

Ubi notandum Unionem hypostaticam esse donum maximè gratuitum respectu humanitatis Christi, sui nullatenus erat debita: non tamen respectu ipsius compositi, scilicet Christi, qui ex intus sua constitutione unionem illam exigebat: sicut

compositum physicum exigit unionem suarum compartium.

Secunda pars Conclusionis probatur: quia unio materiæ & formæ superat Unionem hypostaticam, quatenus est inter res minus distantes, magisque proportionatas; & quatenus ex ea resultat compositum magis propriè dictum. Ac denique quatenus non tantum una persona (uti ex Unione hypostatica) sed etiam una natura singularis ex ipsa exurgit.

QUÆSTIO VI.

Quenam in particulari Verbum assumpsit, & quo ordine?

Dico I. Certum est Verbum assumpsisse veram humanitatem, adeoque verum corpus & veram animam rationalem in se unita: alioquin enim Deus factus non esset verus homo; quod tamen fides docet. Equidem non sic dependet assumptio animæ & corporis ab eorumdem mutua unione, ut hæc cessante desinant manere assumpta; quandoquidem juxta fidem anima & corpus Christi fuerint Verbo unita, etiam in triduo mortis; in quo tamen non manserunt unita inter se.

Dico II. Verbum assumpsit corpus integrum. Est certum: quia (ut fides docet) assumpsit naturam quam in Adam plantaverat; adeoque integram quoad omnes partes, siquæ ista fuit. Deinde in tanto opere incongrua fuisset opposita imperfectio & defectus.

Ex quo patet Verbum assumpsisse omnes partes substantialiter integrantes corpus humanum, ut sunt caro, ossa, oculi &c. quia hæc omnes pertinent ad veritatem corporis humani, quod Verbum assumpsit. Idemque dicendum est de dentibus: quia omnino videntur informari animâ rationali. Idem etiam foret de sanguine aliisque humoribus, si (quod Plures docent) sint informati animâ rationali. Verum etiam ab hoc abstrahendo.

Dico III. Sanguis Christi fuit proximè & immediate unitus Verbo Dei. Ita communiter Doctores, ex quibus Varii oppositam Sententiam (quam post *Durandum*, *Gabrielem* & alios quosdam docet noster *Poncius d. 37. q. 5.*) notant erroris, aut saltem temeritatis. Sed immeritò: cum nullâ sit auctoritas, quæ (ut patebit) non patiatur commodam explationem. Quamvis unanimis Doctõrum consensus non leve præbeat Conclusioni fundamentum: quæ idcirco, & quia magis consona dulcedm pietatis ac devotionis, præfertur; accedente eo, quòd nil in oppositum militet, & nonnulla si non convincant, certè suadeant communem doctrinam.

Proba-

Qu. VI. Quanam in particulari assumpserit Verbum &c. 15

55. Probatur I. Quia Scriptura docet pretiosum sanguinem Agni immaculati, qui pro nobis effusus est, esse pretium nostræ redemptionis. *Matth. 26. ad Heb. 9. 1. Petri 1. 1. Ioan. 1.* idque non solum quatenus suberat conditioni personæ offerentis (prout etiam oblatio salivæ & sudoris Christi erat infiniti valoris) sed insuper quatenus erat res oblata: quod verum non esset, si non fuerit unitus immediatè Verbo. Hæc tamen probatio non videtur convincere, ut etiam advertit *Lugo & alii*: solum enim ex ea inferitur, personam quæ sanguinem fudit esse divinam: neque enim sanguis redemit nos, quia ipse Verbo unitus, sed quia à Persona Verbi effusus; quæ non res oblata, sed ipse offerens conciliarit satisfactioni infinitum valorem. Ideoque oblatio pueri Jesu in templo facta per Virginem matrem non habuit infinitum valorem, etsi foret rei infinitæ. E contra sudore & lacrymis pro nobis effusis Christus nobis meruit merito æqualis, seu infiniti (ut ita dicam) valoris. Quamvis pretium sanguinis præcipuè inculcetur, tum quia in ejus effusione seu passione debebat Christi meritum & nostra redemptio consummari: tum quia in eo optimè relucet Christi amor & satisfactio, uti & pœnalitas.

56. Solent etiam allegari testimonia Scripturæ, Conciliorum, & Patrum asserentium, quòd Verbum assumpserit carnem & sanguinem. Sed nihil aliud volunt, quàm ipsam assumpsisse veram humanitatem nostræ similem. Nam caro & sanguis periphrasis est hominis pertinetque interdum ad naturam humanam miseris obnoxiam, et rectè noster *Sasbouth* in illud ad *Heb. 2. Quia ergo pueri communicaverunt carni & sanguini, & ipse similiter participavit eisdem.* Quorum verborum sensus est: quia pueri, scilicet electi aut redimendi, erant homines, & quidem miseri multisque malis obnoxii, voluit ipse quoque esse similis homo. Quare etiam dicitur Filius Dei assumpsisse nostras miseras; quæ tamen non sunt unitæ hypostaticè divinitati. Quòd autem in *VI. Synodo act. 16.* damnatur quidam *Constantinus* hæreticus asserens in cruce carnem & sanguinem fuisse dimissa; id erat, quia volebat Verbum in cruce simul cum carne & sanguine dimisisse pro semper naturam humanam: cum tamen juxta fidem in resurrectione carnem & sanguinem redivivus resumpserit. Et quamquam vis fieret in voce sanguis, rectè diceretur assumi vel dimitti citra unionem immediatam ad Verbum.

57. Probatur Conclusio II. ex *Clemente VI. Extrav. Vnigenitus, De pœnitentiis & remiss.* ubi de sanguine Christi pro nobis effuso ait, quòd gutta sanguinis modica propter unigenem ad Verbum pro redemptione totius humani generis suffecisset. Ubi simpliciter dicitur sanguinem habuisse unionem ad

Verbum; quod simpliciter positum sonat unionem immediatam. Deinde hæc unio dicitur esse ratio tanti valoris sanguinis. Nihil ominus etiam hinc nil certi concluditur, non solum quia hæc omnia sunt tantummodo à Pontifice dicta in præfata Bulla reductionis Jubilei ad annum quinquagesimum, sed etiam, quia verba possunt explicari hoc vel simili modo, quòd scilicet modica gutta sanguinis suffecisset propter unionem illum effudentis, videlicet humanitatis, cum divinitate. Sicque datur proxima & clara ratio à Pontifice intentæ: cum alioquin gutta modica non suffecisset propter unionem ipsius guttæ ad Verbum, sed propter unionem, quæ erat in humanitate tamquam extremo unionis, in Christo verò tamquam quid inclusum.

Confirmari passim solet Conclusio ex eo, quòd ipse *Clemens VI.* (prout refertur in *Directorio Inquisitionum parte 2. q. 10.* ut testantur *Vasquez & Suarez*) mandaverit retractari quendam sententiam ut hæreticam cujusdam Doctoris, scilicet *F. Francisci Bajuli Guardiani Barcinonensis*, qui Barcinonæ publicè prædicaverat, in triduo mortis non fuisse sanguinem Christi Verbo unitum. Quam censuram à *Pio II.* confirmatam refert *Sylvester* Ordinis Prædicatorum. Et hinc irrepit intolerabilis error in scriptis multorum Theologorum huic relationi fidentium, & maxime Conclusionem inde roborantium.

Sed hujus rei falsitas accuratè & evidenter ostenditur à *VVaddingo* in *Annalibus Minorum ad Annum 1351. & ad Annum 1462 ac duos sequentes*, quibus controversia sub *Clemente VI.* inchoata revixit inter *B. Iacobum à Marchia* Ordinis Minorum, verè alterum *Thaumaturgum*, & *F. Iacobum Brixiensem* Inquisitionem Ordinis Prædicatorum, & partes hujus propugnante *Dominico de Dominicis*, illius verò *Francisco de Ravere* Ordinis Minorum Generali, tunc Cardinali *S. Petri*, postea *Xisto IV.* quæstioque duravit, donec *Pius II. Constit.* quæ incipit *Ineffabilis summi*, datâ *Cal. Augusti* anno 1464. declaravit neutram opinionem esse hæreticam, & strictissime latâ excommunicatione cavet, ne quis utrimlibet aliter sentientes damnet mortalis peccati aut hæresis: quoadusque quid tenendum sit in hac dubietate Sedes Apostolica defuerit. Videri debent literæ ejusdem *Pii II.* ad *B. Iacobum à Marchia*, quas refert *VVaddingus* ad Annum 1351. n. 16. Vide etiam *Nitellam Franciscanæ Religionis* editam contra *Bzovium* Dominicanum à folio 443. Hæc igitur confirmatione omisâ

Probatur III. ex *Trid. sess. 13. c. 3.* ubi sanguinem simpliciter statuit inter partes Christi Domini seu humanitatis: Verbum autem assumpsit immediatè omnes partes humanitatis. Quare *Lugo disp. 14. sect. 8. cen-*

Sed non convincitur.

58. Confirmatur à multis ex censura Clementis VI. confirmata à Pio II. de unione sanguinis cum Verbo in triduo mortis.

Sed manifestum est, censuram esse ac duos sequentes, quibus controversia sub Clemente VI. inchoata revixit.

59. Probatur tertio ex Tridentino.

let oppositam Opinionem ex hoc capite non evadere censuram seu notam Sed immerito: posset enim dici, quod sanguis statuat inter partes Christi Domini late dicitur. Est enim pars quodammodo integrans & conservans, sive animetur, sive non; prout etiam ante Tridentinum Philosophi & Theologi supposuerunt; sicut & capilli censentur pars hominis ornans. Non exprimit tamen Tridentinum sanguinem uniri divinitati. Explicans enim ibidem, cur ipsa divinitas ponatur concomitanter sub utraque specie, dicit id fieri propter admirabilem illam eius cum corpore & anima hypostaticam Unionem. Adeoque etiam sub speciebus vini ponitur divinitas propter illius unionem cum corpore & anima. Ubi tamen sub corpore non comprehenditur sanguinem, inde patet, quod Tridentinum præniserit, sanguinem poni sub speciebus panis, non vi verborum (prout utique poneretur, si esset pars corporis, de quo ibi sermo) sed per concomitantiam. Mirum autem foret, Tridentinum, si intendisset communem ibi stabilire doctrinam, non potius dixisse, divinitatem sub specie vini adesse propter eius cum sanguine hypostaticam unionem.

60. Probatur quare ex principiis fidei circa efficaciam & cultum Eucharistia. Verum non efficaciter.

Probatur Conclusio IV. tum quia Ioan. 6. tam potui quam cibo æqualiter tribuitur vivificatio, adeoque etiam potui secundum se juncta est divinitas tum quia in triduo mortis Christi, quando sanguis erat effusus, & à corpore ac animâ separatus, debuisset Eucharistia adorari non minus sub speciebus vini, quam panis, adeoque sanguini tunc erat unita divinitas. Sed ad hæc facile responderi posset. Ad primum quidem, sufficere, quod adsit divinitas per concomitantiam, etsi magis mediatam. Ad secundum verò, non constare in primis, an in triduo fieri potuisset consecratio. Et hoc supposito, aut certe eo, quod sanguis aliquis in ultima Cœna consecratus fuisset reservatus, adhuc non constat totam omnino sanguinem fuisse effusum, etiam qui extra vinas erat. Quo dato fuisset per concomitantiam sub speciebus vini etiam ipsum corpus, cui nimirum pars sanguinis erat unita, adeoque per concomitantiam fuisset divinitas unita corpori. Dato autem quod nil penitus sanguinis in corpore remansisset, facile admitterent Auctores oppositæ sententiæ species vini in tali casu metaphysico non fuisse adorandas latriâ. Hæc paulò fufius proponere libuit, non animo communem Sententiam impugnandi, sed eius quænta sit firmitas ostendendi. Quocirca oppositam Opinionem à Censura liberat etiam Arriaga disp. 22. sect. 2. per totam.

61. Contra Communem Doctrinam objici solet, naturam sanguinis esse completam, adeoque si sit unita Verbo, sequi plures naturas à Verbo fuisse assumptas. Sed facile respondetur, sanguinis naturam non esse

absolutè completam, sed tali naturæ humanæ subordinatam. Quare dicendum est, Verbum assumpsisse non duas, sed unam naturam cum necessariis suis partibus. Ex quo etiam fit, quod juxta Communem locutionem (est enim quæstio de nomine) Verbum non dicatur sanguis, uti nec dicitur anima vel corpus: eò quod communicatio idiomatum fundetur in utraque natura integra connotante idem suppositum vel personam, juxta communem intelligendæ seu loquendi usum.

Restat autem in primis difficultas, an sanguis in passione effusus manserit in triduo Deitati unitus: nam etiam supposito quòd antea unitus fuerit, dubitari posset, an unitus manserit; utpote & sparatus in diversis locis, immixtus diversis materiis, nec ex toto resumendus, quique per effusionem desinebat esse pars, cum tamen ad summum secundario & quatenus erat pars Christi, fuerit Verbo unitus. Unde ita senserunt noster B. Jacobus à Marchia & plurimi alij Viri Doctissimi. Neque etiamnum desunt, qui putant illam solum partem effusi in passione sanguinis retinuisse in triduo unionem ad Verbum, quæ erat in resurrectione resumenda.

Rectius tamen sine distinctione dici videtur, sanguinem in triduo mansisse unitum: nam unionem præfuisse supponitur; de cessatione autem seu destructione unionis non constat. Per effusionem enim aut dispersionem non desinebat sanguis esse pars Christi in actu primo, aliquis inchoatè erat rursus futurus pars in actu secundo, qui scilicet post instantem resurrectionem erat resumendus; secus quam partes quotidie assumptæ, vel præputium, quæ nullâ ex parte resumenda relinquebantur. Sanguis igitur mox resumendus non erat unionem ad Verbum privandus. Cumque adhuc non foret facta separatio hujus à reliquo sanguine homogenio, sed demum in resurrectione, expediebat tantisper unionem servari in quolibet, quæ utique totus citra differentiam fuisset in pari veneratione à fidelibus habitus, quique totus fuisset sub speciebus vini consecratis, si quæ fuissent servatæ post cœnam Dominicam. Quæstio denique, quæ erat tempore Clementis VI. & Pii II. veritabatur indefinitè circa sanguinem in passione effusum, utraq; parte supponente, quòd vel omnis vel nullus manserit in triduo unitus.

Secundò est difficultas de Sanguine Christi pro nobis effuso, qui ex parte remansit in terris; ut constat ex variis Historiis & authenticis documentis; quibus nil solidi potest opponi. Ideoque Pius II. in Bulla ad Abbatem Xantonensem declarat hoc non repugnare veritati fidei; quiddid referatur Turresemata & illi male oppositum esse de fide. Itaque hoc suppo-

Sed in...
adver...
tia, in...
non m...
unio a...
Verbu...
Vid m...
partit...
quod...
in Cl...
61. v...
Sangu...
in pas...
assim...
62. v...
Sangu...
in pas...
assim...
Non...
cien...
Præf...
quæ...
sangu...
vini...
63. v...
Sangu...
in pas...
assim...
64. v...
Sangu...
in pas...
assim...
65. v...
Sangu...
in pas...
assim...
66. v...
Sangu...
in pas...
assim...
67. v...
Sangu...
in pas...
assim...
68. v...
Sangu...
in pas...
assim...
69. v...
Sangu...
in pas...
assim...
70. v...
Sangu...
in pas...
assim...

Idem non aduersaria, in quo non manifestatio ad Verbum,

Videtur nec in partibus quotidianis in Christo viatore naturaliter assumptis.

Non est faciendum in præsentibus quaestione distinctionis inter sanguinem nutriti-
vimentalem & non nutriti-
vimentalem.

65. Quod de sanguine, idem de pituita, atra & flava bilis est sententia.

Item de Spiritibus vitalibus & animalibus.

Quid censendum sit de rore & cambio.

supposito, dicendum omnino, est istam sanguinem non esse amplius divinitati unitum, ut prædictum est. Quod tamen repugnare videtur communi axiomati, quod solet tribui *Qamasceno*: *Quidam Verbum semel assumpsit, numquam dimisit.* Respondetur equidem axioma hoc intelligendum de partibus primariis seu principalibus. Alias enim constat Verbum dimisisse partes semel assumptas, quæ quotidianam pugnam calidi naturalis & humidi radicalis in Christo adhuc in terris agente obsumebantur. Simile quid est de Christi præputio in circumcissione ablato, quod adhuc dicitur in terra reservari.

Cajetanus verò duplicem distinguit sanguinem, unum qui primò fit ex cibo & potu, nondumque est perfectè decoctus, quem nutritivalem vocat: alium perfectè decoctum, quem non nutritivalem appellat: existimatque sanguinem posterioris generis esse de veritate naturæ, & à Verbo fuisse assumptum, alium verò non, & hunc solum in terris remansisse. Verùm hæc distinctio contra communem sensum est excogitata sine fundamento. Et certè si quid probet aliquem sanguinem fuisse assumptum, probat generaliter de omni sanguine, qui in corpore humano est continuus & homogenius seu absque substantiali differentia, ut tam Philosophi quam Medici asserunt. Et specialiter omnis sanguis pro nobis effusus computatur in peccato nostræ redemptionis: & inter profusam sanguinis, quòd Christus noscitur effudisse, cuiusque modica gutta suffecisset (ut loquitur *Clemens VI.*) non exigua pars erat sanguis ille nutritivus: ac insuper omnis ille computatur inter partes humanitatis, & ponitur per Consecrationem sub speciebus vini vi verborum: eundem denique Fideles exhibent honorem utriuslibet sanguini sine discrimine.

Dico IV. Reliqui tres humores, scilicet pituita, atra & flava bilis, probabilius etiam fuerunt immediatè assumpti: quia essi subinde à Philosopho vocentur excrementa, eò quòd per se non ordinentur ad nutritionem, uti sanguis: spectant tamen ad integritatem corporis humani, & requiruntur ad convenientem ejus statum, ideoque erunt etiam in corporibus gloriosis. Idem verosimilius est de spiritibus vitalibus & animalibus: quia etiam sunt necessarij ad vitam & operationem animalis: quamquam citius evanescent, quam alius sanguis, aut reliqui humores.

De rore & cambio negat *Suarez* & alii, qui putant ista generari ex cibo prius quam sanguinem. Sed tamen ex sanguine generari, ut fiant partes substantiales viventis, indubitatum putat *Vasquez* ex Philosophis & Medicis; juxta quod consequenter forent assumpta: secus est de chylo, qui

Herincx Sum. Theol. Pars IV.

ante sanguinem generatur; item de saliva, sudore & lacrymis: quia tantum sunt excrementa, nec erunt in corporibus gloriosis. Idem apud omnes indubitatum est de accidentibus.

Quod ad unguis attinet probabilius sunt assumpti: quia verosimilius informantur anima: atque est quòd non, saltem sunt partes servientes ad ornatum & integritatem corporis: qui proinde erunt etiam in corporibus gloriosis, in quibus similiter certò erunt capilli, qui pariter sunt partes ornantes, & alias conservantes, non secus ac folia respectu arboris: adeoque probabiliter juxta Nonnullos sunt assumpti.

Dico V. Humanitas Christi fuit assumpta primo instanti quo extitit. Est de fide ex Concilio Ephesino cap. 13, cui inserta est ea pars Epistolæ *S. Cyrilli ad Nestorium*, in qua dicitur: *Neque enim primum natus est homo communis de sancta Virgine; & tunc demum inhabitavit in eo Verbum, sed in ipsa vulva uteroque virginali se cum carne conjunxit, & suscitavit generationem carnalem, carnis suæ naturam suam faciens.* Et clarissimè ex *VI. Synodo act. 11.* aliisque tam generalibus quam particularibus Conciliis. Ad præsens propositum etiam explicat *Cyrillus*, & *Varii*, id quod de Deo Patre dicitur ad *Hebr. 2.* Cum iterum introducit (ipso scilicet instanti conceptionis) primogenitum in orbem terra, dicit: *Et adorent eum omnes Angeli Dei. Igitor ex tunc erat Deus. Patres sunt obvii. Sufficiant verba Augustini l. contra Serm. Arian. cap. 3. Unus Christus est, & Dei Filius semper natura, & hominis filius, qui ex tempore assumptus est gratia: nec sic assumptus est, ut prius creatus post assumeretur, sed ut ipsa assumptione crearetur.* Deinde non erat ratio differendi Unionem hypostaticam, aliquando conferendam. Denique id necessarium fuit, ut B. Virgo possit esse & dici Deipara: nam alioquin (ut rectè *Scorus d. 2. q. 3. n. 3.*) non genuisset Dei filium; sed personam purè humanam. Nec refert, quòd habens filium postea Pontificem verè dicatur mater Pontificis, etsi filius non fuerit Pontifex in principio conceptionis. Nam equidem est genitrix ejusdem personæ quæ est Pontifex. At B. Virgo non foret mater istius personæ quæ est Deus, sed alterius personæ, scilicet humanæ; quamvis genuisset humanitatem postea unendam in unitate alterius personæ, scilicet divinæ.

Dico VI. Anima & caro sunt simul tempore assumpta, tum inter se, tum cum humanitate Christi. Patet ex *VI. Synodo act. 11.* ubi dicitur: *Simul caro, simul Dei Verbi caro, simul caro animata rationalis, simul Dei Verbi caro animata rationalis.* Ratio est: quia etsi prius naturà extiterint, quam assumerentur, sicut omne subjectum prius naturà est, quam recipiat accidens, non tamen prius tempore: quia eodem instanti quo

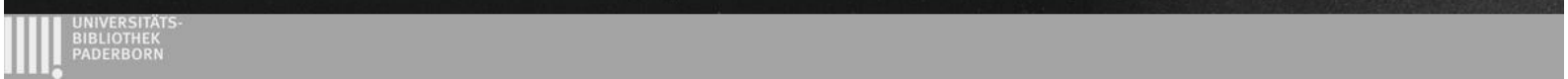
Dico VI. Anima & caro simul inter se & cum humanitate sunt assumpta.

Item de unguibus & capillis.

66. Humanitas Christi fuit assumpta primo instanti suæ existentia.

Quòd necessarium erat, ut B. Virgo esset ac diceretur Deipara.

67. Anima & caro simul inter se & cum humanitate sunt assumpta.

quo corpus est perfecte organizatum, creatur & infunditur anima, & exurgit humanitas: ergo idem est primum instans existentia omnium, adeoque assumptionis.

68. *Actiones perfectae organizationi praevis potuissent fieri successivè in tempore;*

Communitatem doctrinam fuerunt instantanea.

Conceptio proinde Christi fuit miraculosa, quia mirè celeritate immo instantaneè perfectè, id est sine opera viri.

69. *Quo sensu Verbum assumpsit carnem mediante anima, & animam mediante spiritu.*

Dixi perfecte organizatum: nam mutationes & alterationes praevis, ut deductio materiae, purissimi scilicet sanguinis seu seminis Mariani ad locum generationis destinatum, figuratio, condensatio &c. potuerunt fieri in tempore praecedenti instans perfectae organizationis in quo introducta fuit forma corporeitatis, & simul infusa anima, & consequenter perfecta fuit conceptio Christi. Quamvis juxta communem Doctrinam haec conceptio fuerit de facto instantanea, etiam quoad priores mutationes (saltem primam exceptam) Deo confortante virtutem naturalem B. Virginis auxilio fortiori ad cooperandum, & conferendum quod ceterae matres conferunt, salvà virginitate. Cui consonant Damascenus l. 3. de fide c. 2. dicens *Dei filium per Spiritum sanctum sibi ipsi corpus condidisse, non ita ut paulatim tacitisque incrementis figura corporis absolveretur, sed uno eodemque momento perficeretur.* Quo pacto patet conceptionem Christi fuisse miraculosam quoad modum: quia videlicet absque opera viri fuit reducta ad actam: idque tempore brevissimo, quo B. Virgo dicebat: *Ecce Ancilla Domini &c.* aut potius juxta communem Doctrinam in instanti, verosimiliter ultimo prolationis istorum verborum. Secus quam conceptio aliorum hominum quae fit operâ viri, & instantanea quidem est, quatenus forma corporeitatis (si detur) producitur in instanti, & eodem instanti anima creatur, & unitur corpori; non est tamen adeo brevis & instantanea quoad ceteras actiones praevis.

Petes, quo sensu verum sit commune dictum: *Verbum assumpsit carnem mediante anima, animam vero mediante spiritu?* Quod ex Edicto fidei Constantini Imperatoris refertur & approbatur in VI. Synodo aet. 18. & usurpatur à variis Patribus, atque ex illis idem approbant omnes Scholastici. Resp. facile explicari hoc sensu, ut Verbum intelligatur assumpsisse carnem, non ibi sistendo, sed mediante animâ, sive simul cum anima, aut non sine anima, quod Appollinaris Heresiarcha argumentis Catholicorum convictus tandem concedebat, dicens tamen in Christo fuisse solum animam vegetantem & sentientem, non autem rationalem. Propter quod Catholici insuper addiderunt, Verbum assumpsisse animam, non tantum secundum gradum vegetantem aut sentientem, sed etiam mediâ mente seu spiritu, id est, animam rationalem. Itaque anima fuit causa seu medium congruentiae, ut assumeretur caro; spiritus similiter ut assumeretur anima: quatenus nec carnem sine anima, nec ani-

man nisi spiritualement, seu rationalem decebat assumi; immo talem assumi oportebat ad meritum & satisfactionem exhibendam. Atque ita rectè hoc dictum explicat D. Bonavent. d. 2. a. 3. q. 1.

QUESTIO VII.

Quare Verbum sit Incarnatum?

Verbum propter nos homines & propter nostram salutem descendit de caelis & incarnatum esse, ubique Scriptura, Symbola, & Concilia adeo expresserunt, ut majori probatione non indigeat.

Sed gravis est Controversia, an idcirco ita incarnatum sit Verbum, ut si Adam, & in eo posteri non peccassent, adeoque genus humanum non fuisset redimendum, equidem incarnatum fuisset vi praesentis decreti: quod addo nam quid futurum fuisset vi alterius decreti à peccato non pendens, an scilicet tale Deus tunc habuisset, incerta videtur conjectura: quamvis etiam Ponticus d. 38. q. 1. conj. etet venturum fuisse probabiliter vi alterius decreti tunc ponendi, casu quo praesens fuerit restrictum ad redemptionem generis humani lapsi: eod quod equidem advegens Christi mirabiliter ostenderet divinam omnipotentiam & liberalitatem, cederetque adeo in maximam Dei gloriam.

In hac itaque Controversia Alexander Pylaeus, Alensis, Albertus, Catharinus, Suarez & passim Scoti &c pluribus alii etiam recentiores censent Dei Filium fuisse incarnandum, etiam si homo non peccasset. Contrarium autem sensit D. Thomas & omnes Thomistae ac plures alii. Gabriel utrumque probabile relinquit. D. Bonav. 3. d. 1. a. 2. q. 2. in corp. priori Sententiâ pulcherrimè declaratâ, & posteriori subjunctâ ait: *Quis autem horum modorum melior sit, novit iste, qui pro nobis incarnatus non sit, est. Quis etiam horum alteri praeponendus sit, difficile est videre, pro eo quod uterque modus catholicus est, & à Viris catholicis suslinetur. Uterque etiam modus excitat animam ad devotivum, secundum diversas considerationes. Quae quidem verissime dixit Doctor Seraphicus, tandem tamen praeferebat posteriorem Opinionem: quae sanè probabilissima est.*

Prior nihilominus Opinio probatur I. quia constat praedestinationem Christi in ratione finis & exemplaris esse priorem praedestinatione ceterorum electorum hominum, immo etiam Angelorum: ceteri autem homines sunt electi ante praevium peccatum Adâ, ut habet Opinio Plurimorum probabilissima, de qua Tract. de prior praedestinatione electorum, Deo Vno disp. 8. q. 6. n. 8. 1. actum est: & saltem Angeli sunt indubiè antea electi: ergo similiter Christus est praedestinatus ante peccatum Adâ: adeoque venisset, etsi Adam nec

70. *Verbum incarnatum est propter salutem hominis lapsi.*
Sed tamen versio pro vi est Adam peccasset, Verbum incarnatum fuisset.
Sic ut si non aliter dicitur.
Qua est pro sit pro ferendus, diffi-
dratus, et est esse dicitur.
71. Opinio est massiva probatur.
Quia prior praedestinatione electorum, etiam Angelorum,